

اجتهاد

فلسفې ، اجتماعي ، ادبي ، اقتصادي مجموعه

آبونمان : سنه لکي [۲۴ نسخه]

داخل ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ یچق ایرادر .

اداره خانه سی

جفال اوغلنده « اجتهاد » نوی

تلفون : استانبول ۸۶۵

اون طقوزنجی سنه

نومرو ۱۶۷-۱ تموز ۱۹۲۴

قیراراق ، دیری دیری کومولسکری مزاولدن فیرویلان مجروح
قهرمانلر کی قائمندی آه نونه معظم و محترم ، نه صدقانی
بر قیام اولدی !

هر فرد کندی تشکل عضوینه کوره بر تنفس ،
بر تقدی ، بر مشی و حرکت طرزینه مالک در . بوطرزلر
اونک جکریلک ، بورکنک ، باجاقریلک ، حاصلی بتون
اعضاسنک و بو اعضا اوزره رینه عصرلر جه اجرای تأثیرات
اجتماعی ، عائلی ، جغرافیائی محیطلرک محصله سیدر ؛ بو محصله
کوره یاشامق هر فردک حقیدر . بوحق نزاع ایتمک ایستیمک
نه قدار ظلم و ضلالت ایسه ، بر قومه بانقا بر قومک متحکم
و مسئولی اولماسی ده او قدار ضلالت و ظلمدر ؛ مسئولی
و متحکم قوم ایچون بواسطیلا ، حقیقی و دواملی بر قائمه
اولما یقندن باشقا مضر درده .

قوجه روما امپراطورلقلک روحنی کمیرن ونه ابیت
چوروتنک مهم طاملار دن ری ده دنیانک هر طرفندن ، روما
قوماندانلرینک ، سورکلر یوب کثیردیکی اسرا اولمشدر .
اسارت اسیر اولان دن زیاده اسیراندی افساد ایدر . اسیر
اولان قوم ، رباکارانه ، حیله کارانه سوق اولونور ؛ اسیر
ایدن قوم ، عطالت ، میراث یدیلک ، سفاهت ، تشبث
شخصی ملکه غنی غائب ایتمه دوغرو کیدر و بومهم ملکی
تکرار الله ایتمک ایچون بلک بر چوقو محرومیت و خسران
عصرلری کجیرمه یه محکوم اولور .

دوونک روما امپراطورلقلک بو کون نماینده سی ،
(انکلتزه) امپراطورلقیدر و آراتق (انکلتزه) بوندن آلتش
یتش سنه اولکی (انکلتزه) اصلا کلددر : (بیوک بریتانیا) نک
تولید و تکثر قدرتنه خلل کلشدر ؛

آذربایجانک ماتم کونی

مستقل آذربایجان جمهوریتک ، روسیا بولشه ویک
حکومتی طرفندن افنا اولوندی تاریخ اولان ۲۷ نيساره
مصادف کونده (بکی قاقاسیا) بحرعه سی فوق العاده بر ماتم
نسخه سی چیقاردی . بونسخه ده جانخراش ظلم و خونخوارلیق
لوحه لری واردر ، صاحب امتیاز من ؛ بو قارداش جمهوریت
مستقله نک ، غیر معین بر مدله ، خیانه ختام و برمش اولان
بوفجیمه حقیقه بر احقاسنامه سی بونسخه ده مندرج در .
بوماله نک بعضی اقسامی ، سرابا مطالعه سی شایان توصیه
اولان ۱۵ نومرولو (بکی قاقاسیا) دن آلیور و قارنلر مرکز
ملاحظه سنه عرض ایدیوروز :

بوکون نظرمدنه ؛ (آذربایجان) حقوقی غصب
اولونمش ، ظلم کورمش ، تعدی کورمش بر موجوددر ؛
موقعی قوت آلمش بر حق در . حقلک موقعی آله بیلیر ، فقط
حقلک کنیدیسی حقیقی بر صورتده آلاق ممکن دکلدر ؛ حق غصب
ایدنلر حق غصب اولونانلر قدار ، بزجه ، شایان مرحت در ؛
حق مستحق ایچون قوت در ، غاصبی ایچون ضعف در .
اوچ بیوک دولتک اوچ پارچه اسیری و دورلو دورلو
تعدیلریلک آماجی اولان (پولونیا) ، (روسیا) ایچونمی ،
(آلمانیا) ایچونمی ، (آوستریا - مجارستان) ایچونمی
بر قوت اولدی ؛ (روسیا) ، آلتنده هیچ بر نباتک
یشیلانمه سی ممکن اولمایان بر مزار طاشی کی پولونیا نک
اوزره رینه چوکشدی ؛ آلمانیا ، مجنون فیلسوفلری (بجه نک
مدعش قوت آییننه ، (پولونیا) نک آلمان حصه سی ساحه
تطبیق یامیشدی .

(پولونیا ، اوزرلرینه چکیلن مزارطاشلرینی باشلریله

۱۸۸۶ تاریخنده Charles Booth طرفندن یاییلان آنکت، (لوندرو) ده ۱,۲۵۰,۰۰۰ کیشی نك كرك صحت نقطه نظرندن، كرك حثیت انسانیه نقطه نظرندن اصغری احوال و شرائطك دروننده بر حال و وضعیتده باشامقدم اولدیغی میدانده جیقارمش و بو تاریخدن صوكره یاییلان دیگر تحقیقات و تدقیقات داهانیک بینانه ارقام ویرمه مشدر. ایشلرك، متعدد دفعه تکرار باشلاماسنه رغماً انکلتزه طوبراغنده ایشسرلر اردوسی ازمالمشدر.

دولته اك آز رول بر اقان و پولیسنه قادر همان می ایشی کندی کورن، معارف ایشاری کندی تنظیم ایدن کور و کده سر بست مبادله نك عصر لر دنبری مروجی اولان «انگلیزه»، شخصی تشبث شیمه سفی ضایع ایتیه باشلامشدر. بونلر ایسه بیوک (شکسپر)ك معظم وطنی ایچون چالینمایه باشلايان بر ناقوس رحلتدر.

It is mans perdition to be safe wehn for the truth he ougt to die.

یعنی «حق ایچون اولمك لازم اولدیغی یر زمانده صاغ و سالم قالمق محو اولماق در» دییهن روح انگلیزی به آرتق جوق اصادف اولونمایه باشلامشدر. هیچ بر ملت محکومه نك بیدلکربنك ایشله مه سیله تأمین و یا توسیع معیشت ایتمین ملئر، محکوم و فاسد اولمقدن اك زیاده مصون قالیرلر بزم موضوع ۲۷ نیشانده، حیاته قاصله [خاتم دکل، قاصله] ویریلن مستقل آذربایجان جمهوریتی در. بومشوم سنه دوریه مناسبتیه یورکده قاینایان و طاشان بعضی حسن وقتاعلمه عخرج ویریورم.

«مستقلی آذربایجان جمهوریتی» نك تازه بر حیات ایله، کونك برند، تکرار وجود بولا جغه قناعت مز صاصیلماز بر قناعتدر. یو مسعود کونی تسریع ایتمك هم ظالم، هم مظلوم ایچون نافع در: بزم دینمز دین خصوصت دکل، دین محبت در. شریف و عینی زمانده حکیم بر ذات اولان (حضرت علی) «اعقل الناس اعفهم للناس» دیمشدی. مادام (دوستائیل)ك Tout comprendre c'est tout pardonner سوزی ده عینی آتش و نور ایله حیات دارد. وظیفه می استحصال شفا اولان طبیعتک یورکنده کین و خصوصت دکل، شفقت و انسانیت طولودر. سابق و مستقبل آذربایجان

قور تولاجق و قور تاریله بیله جلك بر وجود دره قارغملره و قارتاله طعمه اولاجق جانسز بر جسد اورته ده یوقدر. آذر بایجانك سابق ملت مجلسی رئیس محترم رسول زاده محمد امین بلك نظارتی آلتنده چیقان، (یکی قافقاسیا) یی اوقویانلر، كرك روس كرك تورك آذربایجان ا کینه جیلربنك چکدکاری او کرشملردر: بر آیتی قابی آلبیلدك ایچون کویلو، آتی آبداله ایتدیکی محصولی ویرمهیه مجبوردر. بو کون (آذربایجان) ده حاکم اولان بولشویك روس حکومتی ایسه کویلونك و «بروله تاریا» تعبیریه یاد اولوناراجیرلرک خکومتی اولدیغی ادعاسنده در. بالذات (له نین) ك آغزندن چیقان و بیکلرجه غزته ده انتشار ایتدیکی حالدده اصلا تکذیب ایدیله مش اولان مشهور بر سوزی بورا. «تخطر ایدلم: «یوز فرقه اعضاسندن بری حقیقی قومونیت اولورسه ممنونم» [۰]

بدبخت و پرامید (آذربایجان) ده، بو کون، کویلو واهالی صولک دوجهده محروم، مضطرب و مظلوم در. اضطراب ساری و منتن در، ظلم بتون بشریت ایچون

[۰] ۱۴۳ نومرولو «اجتهاد» ده بولشه و بلك حقنده کی مقاله به صراحت .

شبهه سز (له نین) یوکسک و محترم بریده آلیست ایدی؛ کویله رینی غصب ایتك ایچون قادیلرک قولالرینی قویارماق، وایچلرندن بر آتی بولشه و بک بولوندیغی ایچون بر قاج یوز خانه ی بر کوی ارککیل، قادیله، چو جو غله حیواناتله، نباتاتله، طوب آتشی آتته آلوب یاقاق، اجتهادی، بولشه و بک لک اجتهادینه اویمایان بتون متفکرومنورلری اتلاف ایتك، هیچ اوممازک، (له نین)ك قومونیزم نده، بولونسون. نظریات ایله افعال جاریه آرسمنده کی فرق، فاحی و استیکراه انگیزدر. ظلم، مظلوم طرفندن ده پایبسته بنه ظلم در. روسیاده، الحق، بروله تاریا مظلوم ایدی.

۹۹ سنه سننده (پارس) ده J. Grave ك Les Temps nouveaux مجموعه سیله Parti ouvrier غزه سننده منتشر مقاله ارض «بروله تاریا» ایله «قادر بورکدن علاقه دار اولدینکزه شاهد در. بو کون دخی بورکزه عینی هجانه لرله چارپور. بونی کنج یولداشلر بیلله یی در «قومونیزم» روحی، اشتراک در بواشتراک بشری اولان هر اضطراب ده اشتراکی استلزام ایدر. بومعنا سیله بزکندیمزی اك آتشین قومونیت اعلان ایتکده تردد ایتیمیز. و بو بوکسک منایله بزاعلا قومونیتیز.

مظلومك حق ظلمی چاك ایتك در. یوقسه مظلوم اولمش اولماق ظالم اولما یی اصلا لایق و مشروع قیلماز. بوکید بیلشه بوخسته همان شفا بولماز

طوپراقلری قوتلندیرمکدن زیاده ، طبیعه موجود اولان عناصر انباتیه نك ، مختلف طرز لرده باییلان عملیات زراعیه ایله و بر قاج سنه به انحصار ایدن بسیط برزراعت متناوبه ایله ، محافظه چاره لری آرانیر . چونکه بویله برلرده حاصلاتك ، اختیار ایدیله جك فضله مصرفه تقابل ایدمه مسندن قورقورلور . تجارتده اولدینی کبی ، زراعتده اقتصا دك بوتون قانونلری حکم سوردر . بوندن طولاییدر ، که زراعت ایله ری کتدکچا اصول زراعتده ده کیشیر و « زراعت متوسعه » دن یاواش یاواش « زراعت متکافه » یه طوغرو کیدیلیر . بو طرز دخی « اک چوق مصرف ایله طوپراقلردن اک زیاده حاصلات آلق » اصولیدر . بواسولک . مدیتده ، اجتماعانده ، صنایعه و تجارتده ایله ری کتیش و مزروع اراضیهی محدود بولومش اولان مملکتلرده یاپیلا ییله جکفی خاطر دن چیقار مالمالی در . بزم مملکتلر مزده تعقیب ایدمه جکمز اصول زراعت : « واسع برلرده ، اک آزده صرفله بوکا تقابل ایدمه ییله جك متوسط بر حاصلات آلق » طرز ی اولاییلیر . ایشته ، تراقتورلر کبی چوق بهالی یه مال اولان و بویوک و متحرک بر صرمایه یه عرض احتیاج ایدن آلات زراعیه یی قوللانا جقمز زمان بو جهتی دوشونمک مجبوریتندیز . بوملاحظه خرمن ما کینالری وده مت باغلایان اوران ما کینالری ایچونده وارددر .

بو مسأله نی داها اطرافلی بر صورتده آکلایا ییلمک ایچون بر آزده باشقا مملکتلرده جاری اون زراعت میخانیهی دن و بونک اقتصادیه کوره ناصیل ملاحظه ایدیلدیکندن بحث ایدمه جکمز . تخمیناً بر عصر اوله طوغرو ارجاع نظر ایدمه جك اولورساق ، دنیانک همان هر طرفندن تارلار او کوزلرله چکیلیر صابان و بولولوقلرله سورولمکده ایدی . الله اول ، طوپراقلرک بخار قوتیه ایشله ین ما کینالرله سورولمسی فکری میدان چیقدی . بوندن سوکرا ، الکتریقله ایشله ین ما کینالرک داها آبی ایش کورده جکی دوشونولدی . داها سوکرا پترول ، بنزین ، واسپرتو کبی مایه لرله تحریک ایدیلن موتورلری و اوتوموبیللری چفت ایشلرته قوللانق خاطره کلدی و بونلر ایچون بویوک کوچوک متنوع ما کینالر و آتیلر

بر شهید و مایه خرابیت در . بوخس و قناعت وجدانیه ایله در ، که چوق سنه لر اول :

بیك ییل اول ، بیك ییل صوكره جان کیرن هر محنت
بنم انسان بورکده کوکره بن بر عصیاندر .
هر آغلان بر روحك و طیدر ، هر مظلوم
قولاریمه ، وجدانیمه حکم ایدر بر سلطاندر .
دیمشدم . بناء علیه زنجیر بندم مظلوم مستقل آذربایجان
بنم قولاریمه و وجدانیمه ، هر مظلوم خلق کبی ، هر زمان
امر ایدمه جك در . و بن هر زمان
« زخمها برداشتم و فحشا کردیم و لیک
هرگز از خون کسی کاکون نشد میدانما »
یاخود

Que Marius annonce sa présence,
Par la terreur et les clefs de tombeaux,
Je marcherai sans hache, sans défense,
Suivi de cœurs et non pas de bourreaux.

دییه بیله جك بر حق مجاهدی ، وضع فقط صمیمی و ثابت
بر حق ، مرحمت ، محبت مدافعی قالمش اولماق له متسل و منشرح
یاشایا جاغم

۱۲ نisan ۱۹۲۴ اجتهاد نهوی روقتور عبدالله جودت

محاضرة زراعیه

۱۱

زراعت ما کینالری

(دوام)

قارلر مزك عفولرینه مغرور آ ، بو محاضره مز یینه
زراعت آتیلرینه و زراعت میخانیهی به تخصیص
ایدیورز . بر مملکتده جاری اولان اصول زراعتله
طوپراقلری ایشله مک و سورمک ایچون قوللانیلان آتیلر
آراسنده بر طاقیم مناسبلر واردر ؛ و هر شهیدن اول
نظر دفته آلتیق لازم کان شرائطده اقتصادی مناسبلر در .
داها اولکی محاضره لر مزده ، نفوسه نسبتله قابل زراعت
اولان اراضینک چوق فضله اولدیفی سوبله مش و بونک
نه کبی سبیلردن ایله ری کلدیکفی ده آکلتمش ایدک بو
کنیش برلرده یاپیلا ییله جك زراعت « آنجانی بر زراعت
متوسعه » اولاییلیر . مختلف زراعت اصوللرندن بحث
ایتدیکمز صیراده « زراعت متوسعه » نك نه اولدیفی ده
آکلادیرز . شیمدیلک شوقدار سوبله یلم ؛ بواسولده کی
برزراعت فضله مصرف اختیارینه مساعد دکادر ؛